24. Якія назоўнікі з прыведзеных ужываюцца толькі ў форме множнага ліку?

1) дзверы; 2) граблі; 3) сані; 4) чаравікі.

А) усе назоўнікі. **Б)** усе назоўнікі, акрамя 4. **В)** 1, 3. **Г)** 2, 4. **Д)** 3, 4.

25. Вызначце словазлучэнні з дадзеных, у якіх няправільна напісана дзеепрыслоўе:

1) прасеянае насенне; 2) спаленыя дровы; 3) узрадаваўшаяся пасажырка.

А) ва ўсіх прыкладах няправільна. **Б)** ва ўсіх прыкладах правільна.
В) 1. **Г)** 2. **Д)** 3.

26. Выберыце з прыведзеных прозвішчы мастакоў слова, радзімай якіх з'яўляецца Брэстчына: *1) Яўгенія Янішчыц; 2) Алесь Разанаў; 3) Леанід Дранько-Майсюк; 4) Раіса Баравікова.*

А) усе прозвішчы. **Б)** няма правільных варыянтаў. **В)** 1, 3. **Г)** 2, 4. **Д)** 2, 3.

27. Якія знакі прыпынку неабходна паставіць на месцы пропускаў у сказе? *Валуны на Беларусі складаюць такую неадлучную частку ландшафту_ што_ здаецца_ прыбяры іх_ і наша прырода значна збяднее.*

А) чатыры коскі. **Б)** тры коскі, працяжнік. **В)** дзве коскі, двукроп'е, коска.
Г) двукроп'е, дзве коскі, працяжнік.
Д) дзве коскі, двукроп'е, коска, працяжнік.

28. Выберыце з дадзеных словазлучэнняў тыя, у якіх часціца ***не*** са словамі пішацца асобна: *1) стаяў у (не)рухомасці; 2) (не)змоўкны кліч; 3) (не)дужа даўно; 4) ішоў (не)спяшаючыся.*

А) усе прыклады. **Б)** няма правільных варыянтаў. **В)** 1, 3. **Г)** 2, 3. **Д)** 3, 4.

29. Дадзены назвы твораў: *1) "Шляхціц Завальня"; 2) "Вялікі лес"; 3) "На імперыялістычнай вайне"*. Выберыце з прыведзеных прозвішчы аўтараў адпаведна творам: *а) М. Гарэцкі; б) Я. Баршчэўскі; в) Б. Сачанка.*

А) 1-в, 2-а, 3-б. **Б)** 1-б, 2-в, 3-а. **В)** 1-а, 2-б, 3-в.
Г) 1-а, 2-в, 3-б. **Д)** 1-в, 2-б, 3-а.

30. Як перакладаецца на беларускую мову вядомае лацінскае выслоўе *habent sua fata libetti?*

А) кнігі могуць дапамагаць. **Б)** кнігі маюць свае лёсы.
В) чытанне неабходна. **Г)** у кнігах сіла. **Д)** без кніг жыццё немагчыма.

Конкурс арганізаваны і праводзіцца Грамадскім аб'яднаннем «Беларуская асацыяцыя «Конкурс» сумесна з Акадэміяй паслядыпломнай адукацыі пад эгідай Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь.

220013, г. Мінск, вул. Дарашэвіча, 3–218
тэл. (017) 292 80 31, 292 34 01, 290 01 53
e-mail: info@bakonkurs.by http://www.bakonkurs.by/

ГА «БА «Конкурс». Заказ 14. Тыраж 5800 экз. г. Мінск. 2011 г.

Конкурс па беларускай мове «БУСЛІК-2011»

Чацвер, 17 лютага 2011 года

- працягласць работы над заданнем 1 гадзіна 15 хвілін;
- карыстацца падручнікамі, канспектамі, справачнай літаратурай забараняецца;
- кожны правільны адказ адзначаецца трыма, чатырма ці пяццю баламі; колькасць балаў, якія атрымлівае ўдзельнік, адказваючы на пытанне правільна, вызначаецца складанасцю пытання (10 лягчэйшых пытанняў – па 3 балы, 10 найбольш складаных – па 5 балаў, астатнія 10 – па 4 балы); складанасць пытання вызначаецца па колькасці ўдзельнікаў, якія правільна на яго адказалі;
- няправільны адказ адзначаецца чвэрцю балаў, прадугледжаных за дадзенае пытанне, і залічваецца са знакам «мінус», у той час, як не даўшы адказу, удзельнік захоўвае раней набраныя балы;
- на кожнае пытанне маецца толькі адзін правільны адказ;
- самастойная і сумленная работа над заданнем – галоўнае патрабаванне арганізатараў да ўдзельнікаў конкурсу;
- на старце ўдзельнік атрымлівае авансам 30 балаў;
- максімальная колькасць балаў, якую можа атрымаць удзельнік конкурсу, – 150;
- пасля заканчэння конкурсу лісток з заданнем застаецца ўдзельніку.

Заданне для вучняў 11 класаў

1. Словы *ўзнікшы, даспелы, вывучаны* з'яўляюцца … .

А) назоўнікамі. **Б)** дзеясловамі. **В)** прыметнікамі.
Г) дзеепрыметнікамі. **Д)** дзеепрыслоўямі.

2. Прадоўжыце народнае выслоўе: *Шчыра сказана, як … .*

А) вымаўлена. **Б)** звязана. **В)** праспявана.
Г) пачута. **Д)** прачытана.

3. Выберыце з прыведзеных словы, у якіх замест кропак патрэбна ўставіць літару **д**: *1) цу..; 2) на..та; 3) а..туль; 4) напера..; 5) а..ценне.*

А) ва ўсіх словах. **Б)** ва ўсіх словах, акрамя 5.
В) няма правільных варыянтаў. **Г)** 1, 3. **Д)** 2, 4, 5.

4. Выберыце з дадзеных словазлучэнні: *1) утрая болей; 2) сто дзевяноста чатыры; 3) будаваць дом; 4) гучна размаўляць.*

А) усе прыклады. **Б)** усе прыклады, акрамя 2.
В) няма правільных адказаў. **Г)** 1, 3. **Д)** 3, 4.

5. *Трохскладовая стапа з націскам на другім складзе* называецца … .

А) харэем. **Б)** ямбам. **В)** анапестам.
Г) амфібрахіем. **Д)** дактылем.

6. У якіх сказах з прыведзеных на месцы пропуску патрэбна паставіць коску?

1) Усё было відаць_ як на далоні.
2) У такія хвіліны сустрэчы яна была для іх_ як маці.
3) Дні стаялі цёплыя, сонечныя_ як летам.

А) ва ўсіх сказах. **Б)** ні ў адным з прыведзеных. **В)** 1. **Г)** 2. **Д)** 3.

7. Дадзены словы: *1) пісьмо; 2) праца; 3) сонца; 4) моладзь; 5) песня; 6) неба.* Якія назоўнікі адносяцца да 1-га скланення?

А) усе назоўнікі. **Б)** 1, 3. **В)** 2, 5. **Г)** 3, 6. **Д)** 4, 5.

8. Вызначце з прыведзеных словы з падвоенымі зычнымі:

1) аббегаць; 2) адкрыццё; 3) вясенні;
4) мільённы; 5) падарожжа; 6) ранне.

А) усе словы. **Б)** 1, 3, 4. **В)** 2, 4, 5. **Г)** 3, 4. **Д)** 4, 5, 6.

9. Якія словы з дадзеных маюць прыстаўку?

1) паход; 2) палявы; 3) надзьме; 4) птушыны.

А) усе словы. **Б)** няма правільных варыянтаў. **В)** 1, 3.
Г) 2, 4. **Д)** 1, 3, 4.

10. У якіх словах з дадзеных патрэбна напісаць канчатак ***-і***?

1) ад навук..; 2) па рабоц..; 3) пра дзяўчынк..; 4) на зямл.. .

А) ва ўсіх словах. **Б)** 1, 2. **В)** 1, 4. **Г)** 2, 3. **Д)** 3, 4.

11. Вызначце з прыведзеных сказы з аднароднымі дзейнікамі:

1) Дзеці летам загаралі, купаліся, плавалі на лодцы.
2) Завіруха замяла стрэхі дамоў, сцежкі ў садзе, лясную дарогу.
3) На рабіну прыляцелі частавацца сініцы, снегіры, вераб'і.

А) усе сказы. **Б)** няма такіх сказаў. **В)** 1. **Г)** 2. **Д)** 3.

12. Падбярыце з прапанаваных сінонімы да фразеалагічнага выраза *два боты пара*:

1) аднаго поля ягада; 2) ні адсюль ні адтуль; 3) абуваць у лапці;
4) з аднаго цеста спечаны; 5) на адзін манер; 6) зямлі не чуць пад сабой.

А) усе прыклады. **Б)** няма правільных варыянтаў.
В) 1, 4, 5. **Г)** 2, 3. **Д)** 4, 5, 6.

13. Вызначце з прыведзеных тыя займеннікі, пры змяненні склонавай формы якіх змяняецца і аснова: *1) я; 2) мы; 3) яны; 4) наш.*

А) усе словы. **Б)** 1, 2, 3. **В)** 1, 3. **Г)** 2, 3, 4. **Д)** 3, 4.

14. Дадзены словазлучэнні: *1) стальныя нервы; 2)тэатральны жэст; 3) лясны пейзаж; 4) вячэрняя сустрэча*. У якіх прыкладах адносныя прыметнікі ўжыты ў значэнні якасных?

А) ва ўсіх прыкладах. **Б)** няма правільных варыянтаў. **В)** 1, 2.
Г) 2, 3. **Д)** 3, 4.

15. Якія дзеясловы з прыведзеных з'яўляюцца рознаспрагальнымі?

1*) хачу; 2) бягу; 3) стаю.*

А) усе дзеясловы. **Б)** няма правільных варыянтаў. **В)** 1. **Г)** 2. **Д)** 3.

16. Выберыце з прыведзеных слоў тыя складаныя прыметнікі, якія напішаце разам: *1) бела(ружовы); 2) бела(мармуровы); 3) востра(дэфіцытны); 4) жыцця(радасны).*

А) усе прыметнікі. **Б)** усе прыметнікі, акрамя 1.
В) няма правільных адказаў. **Г)** 1, 3. **Д)** 3, 4.

17. Хто з беларускіх пісьменнікаў сказаў: *"Літаратура даследуе чалавека, жыццё, час"*?

А) Іван Шамякін. **Б)** Іван Мележ. **В)** Барыс Сачанка.
Г) Васіль Вітка. **Д)** Іван Навуменка.

18. У састаў якога члена сказа ўваходзіць выдзеленае слова ў сказе: ***Няхай*** *наша дружба мацнее?*

А) дзейніка. **Б)** выказніка. **В)** дапаўнення.
Г) азначэння. **Д)** акалічнасці.

19. Дадзены словы: *1) налева; 2) увысь; 3) цёпла; 4) зверху*. Вызначце прэдыкатыўнае прыслоўе.

А) няма правільнага варыянта. **Б)** 1. **В)** 2. **Г)** 3. **Д)** 4.

20. У якім творы Уладзімір Караткевіч напісаў: *"Над усёй нашай краінай, наставіўшы белыя ветразі крылаў, плануюць буслы…"*?

А) "Зямля пад белымі крыламі".
Б) "Балада пра Вячку, князя людзей простых".
В) "Каласы пад сярпом тваім".
Г) "Дзікае паляванне караля Стаха". **Д)** "Лісце каштанаў".

21. Выберыце з прыведзеных назоўнікі ніякага роду:

1) ронда; 2) аташэ; 3) рэгбі; 4) рэвю.

А) усе назоўнікі. **Б)** усе назоўнікі, акрамя 2. **В)** 1, 3. **Г)** 2, 4. **Д)** 2, 3, 4.

22. Якія словы з дадзеных напішаце з раздзяляльным мяккім знакам?

1) аб..езд; 2) батал..ён; 3) сур..ёзны; 4) васіл..кі; 5) л..ецца; 6) школ..нік.

А) усе словы. **Б)** усе словы, акрамя 1. **В)** 1, 3. **Г)** 2, 5. **Д)** 4, 6.

23. Героямі якога твора з'яўляюцца Вольга Андросава і Янка Тукала? Выберыце правільны варыянт.

А) Янка Купала "Паўлінка". **Б)** Янка Купала "Тутэйшыя".
В) Якуб Колас "На ростанях". **Г)** Васіль Быкаў "Знак Бяды".
Д) Кандрат Крапіва "Хто смяецца апошнім".